

JARIDA LA KILIMO HIFADHI

MACHI 2021 • UJAZO NAMBA 7 • NAKALA YA 1

**NDANI YA
TOLEO
HILI**

Mbinu za
Kufanya
Shamba Darasa
za Wakulima

Usimamizi na
Ujifunzaji

Wasifu wa Washirika:
Hatua za Makanisa
Katika Usaidizi na
Maendeleo, Malawi.

Karibu
John
Mbae

Mbinu za Kufanya Shamba Darasa za Wakulima

*Neil Rowe Miller na John Mbae, Washauri wa
Kiufundi wa Kilimo na Maisha, Afrika
Mashariki*

Mbinu za shamba darasa za wakulima (FFS) ilianza kupitia kazi ya usimamizi wa nia ya mchanganyiko wa kudhibiti visumbufu vya mchele kule Asia miaka ya 1980. Ilipofika mwaka 2016, shirika la chakula duniani limekadiria kuwa zaidi ya milioni kumi na mbili za wakulima wadogo wameshiriki na kuhitimu kutoka kwenye shamba darasa za wakulima. Dhana ya shamba darasa za wakulima imeendelezwa kutoka hapo hadi kwa wafugaji ([Pastoralist Field Schools](#)) na kudumisha biashara ([Farmer Marketing Schools](#)). Wanachama na washiriki wa CFGB wanazidi kutumia mbinu ya shamba darasa za wakulima katika miradi yao ya usalama wa chakula, lakini bado tunapata maswali mengi kuhusiana na shamba darasa za wakulima ni nini, na mbinu ya shamba darasa za wakulima iliyo na matokeo mazuri zaidi.

Mlinganisho wa upande kwa upande wa shamba la mkulima binafsi zinashawishi zaidi kuliko shamba la kikundi

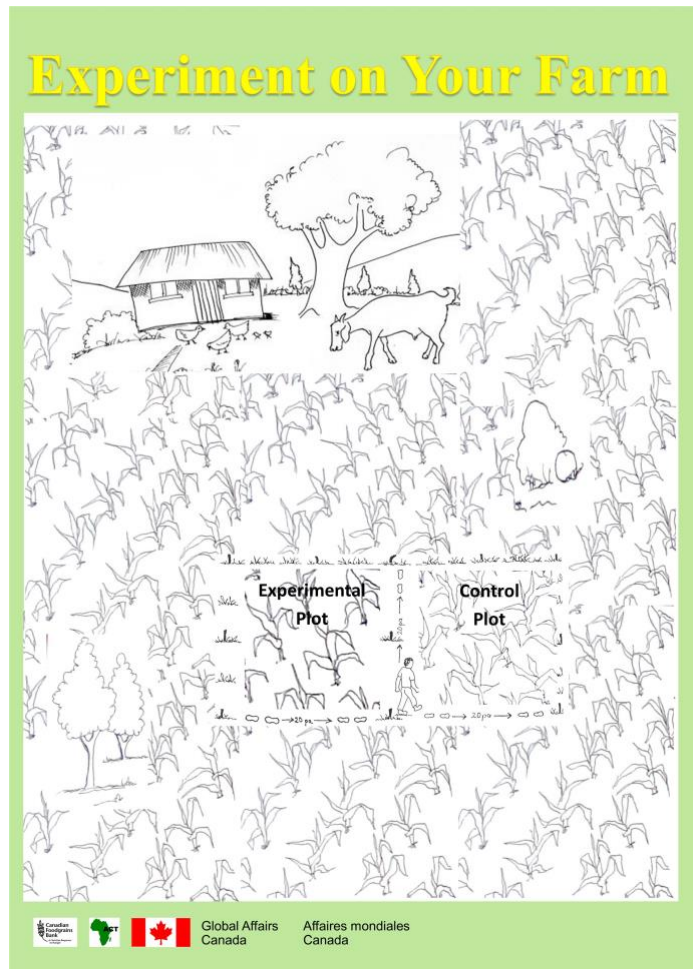
SHAMBA DARASA ZA WAKULIMA NI NINI?

Mchakato wa shamba darasa za wakulima ni kikundi cha wakulima ambao wanatumia shamba au mashamba kama darasa hai. Wanakutana mara kwa mara, kwa kawaida chini ya uangalizi wa wasaidizi, na kufanya majaribio yalioundwa ili kujaribu uwezekano wa uvumbuzi ambao wameuchagua (mfano aina mpya, mifumo ya menejimenti mpya n.k) kazi ya mwezeshaji sio kufundisha au kutoa majibu, bali ni kusaidia vikundi kutambua vipaumbele vyao, kufanya majaribio na kuja na mahitimisho na masuluhisho yao wenyewe. Maeneo ya majaribio kwa ujumla ni madogo (mf. Mita 20 x mita 20) na mara zote huandaliwa pamoja na eneo lingine lenye vipimo ambalo lipo chini ya uangalizi kwa ajilii ya kulinganisha. Kwa maelezo zaidi kuhusu uanzishaji na uwezeshaji wa

shamba darasa za wakulima, tazama nakala ya shirika la chakula duniani muongozo wa shamba darasa la wakulima [Farmer Field School Guidance Document](#).

MASOMO YA MSINGI YA MAFANIKIO YA SHAMBA DARASA ZA WAKULIMA.

- Wakulima wakihamasishwa kufanya uchunguzi, wanatambua suluhisho ambazo ni muafaka na endelevu.** Wakulima wakiongoza, kuliko wakifuata muongozo uliowekwa na watu wengine, lazima wataelekeza hizo mbinu kwenye suluhisho zinazoendana na zenye uhalisia. Watahitaji kusaidiwa kutambua mbinu na/au teknolojia za msingi ili kujaribu, lakini wanaelewa mandhari yao na rasilimali kuliko mtu mwingine yeyote. Wakishiriki katika kutambua suluhisho zao, wanamiliki matokeo, na wanawezeshwa kuendelea kuboresha na kuvumbua kwa muda mrefu hata katika siku za baadae.
- Kutumia maeneo ya majaribio katika shamba binafsi kuliko kwenye mashamba ya vikundi.** Kwenye mfano halisi wa shamba darasa za wakulima, shamba moja linasimamiwa na kikundi cha watu kupitia mkataba wa makubaliano na mmiliki wa shamba. Wakulima wanaamua, kulingana na matokeo ya eneo /shamba la kikundi, nini cha kufanya kwenye mashamba yao. Mbadala unaotumika na washiriki wengi wa CFGB ni kwa kila wanakikundi kujaribu uvumbuzi mbalimbali katika mashamba yao badala ya mashamba ya kikundi. Vikao vya vikundi vinazunguka kutoka kwa mkulima mmoja kwenda kwa mwingine, hivyo kutengeneza vichocheo vya watu kwa kila mshiriki kufanya kazi kwa viwango. Mfumo wa darasa hili la kuzunguka umechangia kwa ujumla uasilishaji wa hali ya juu kuliko mfumo wa kawaida ambao unahusisha shamba la kikundi. Inaruhusu mchanganyiko mkubwa na ubunifu kwa sehemu ya wakulima binafsi ambayo inapelekea kujifunza kwa Pamoja kwa kiwango kikubwa kwa kikundi.
- Kujenga kwenye makundi ambayo yapo ambapo lengo kuu ni kilimo.** Makundi ambayo huwa wanakutana kwa sababu za kifamilia, dini au miungano ya kibiashara (mf. Umoja wa kuweka na kukopeshana vijijini) uwezekano wa kufanya shughuli za shamba darasa za wakulima kuliko vikundi vipya vinavyoundwa kwa lengo kuu la kushiriki kwenye mradi. Shughuli za shamba darasa za wakulima kuongeza thamani kwa kujenga imani ya kihistoria na ushirikiano wa vikundi vilivyopo, na uwezekano upo wa wao kuendeleza shamba darasa za wakulima baada ya mradi kuisha.
- Anza kidogo na kiurahisi, lakini panga kupanuka zaidi.** Majaribio ya mwanzo yatatakiwa kujumuisha uvumbuzi mmoja au miwili pamoja na shamba la kufanyia uangalizi. Hii inawasaidia wakulima kuelewa mifumo na kupata ujasiri kwamba wanaweza, kwa kweli watatambua suluhisho zao binafsi kabla ya kupanuka kwa masuala mengine.
- Panga pamoja na wakulima.** Wawezeshaji watatakiwa kutumia kalenda yenye mitaala ili kuliongoza kundi katika kujifunza kwa muda muafaka ambapo yatafanyiwa kazi katika msimu huo. Vikao vya shamba darasa za wakulima havitakiwi kupangwa kwenye siku za soko au pindi ambapo washiriki (haswa wanawake) wako na shughuli nyingi.

Vifaa vya mafunzo yalioandaliwa na ALTAs Pamoja na moduli ya namna ya kuandaa majaribio kwenye mashamba ya wakulima. [Pakua nakala yako hapa.](#)

- **Kuhakikisha uwepo wa ziara za ufuatiliaji na ushauri.** Wakulima wanajifunza kwa mienendo tofauti, na matokeo yanaweza kutofautiana kutoka kwenye shamba moja kwenda lingine. Wawezeshaji watatakiwa kutoa msaada wa kiufundi kupitia ziara za kutembelea mashamba binafsi ikiwezekana kwa msaada wa mkulima wa mfano
- **Kutunza rekodi kikamili:** wakulima watatakiwa kutunza rekodi ya tarehe za kupanda, maoni, nguvu kazi, mavuno, mitazamo ya matokeo n.k. taarifa hizi zitatakiwa zikusanywe na mradi na kusambazwa kwa kujifunza kwa mapana

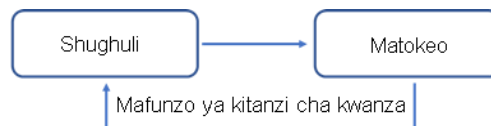
Mbinu za shamba darasa za wakulima ni wazi kuwa ni nyenzo yenye nguvu katika kusababisha uvumbuzi katika kilimo na usalama wa chakula. Mfumo wa kawaida wa shamba darasa za wakulima utahitaji marekebisho kidogo ili kuongeza ufanisi wake, lakini visababishi vya kuwezesha wakulima kugundua masuluhisho yao ni ya kusisimua na yenye uvumilivu.

Usimamizi na Ujifunzaji

Mike Salomons, Mshauri wa Kiufundi wa Kilimo na Maisha

Ufunguo wa kuboresha ubora wa programu ya maendeleo ya kilimo ni kujifunza kutokana na yale ambayo yamekwenda vizuri, au sio vizuri, na kufanya mabadiliko kwenye utekelezaji wa mradi unaotekelezwa. Utaratibu huu unatajwa kama usimamizi unaofaa. Weka njia nyingine, usimamizi wa kubadilika ni mchakato wa kukusudia wa kubadilisha njia tunayochukua kufikia malengo ya mradi kujibu ujifunzaji endelevu na habari juu ya utendaji wa mradi na mazingira ya nje. Katika makala hii, tutazingatia jinsi ya kutumia masomo kuboresha muundo wa mradi.

Katika usimamizi wake rahisi, unaofaa ni juu ya kubadilika na upangaji wa mradi na utekelezaji. Kwa mfano, ikiwa jamii inapata uhaba wa chakula usiotarajiwa, hii inaweza kutatuliwa kwa kutoa msaada wa chakula. Au ikiwa kuzuka kwa nzige wa jangwani, tunaweza kuzindua kampeni ya kupuliza dawa. Njia hii rahisi ya usimamizi unaofaa inaelezwa kama ujifunzaji wa kitanzi kimoja:

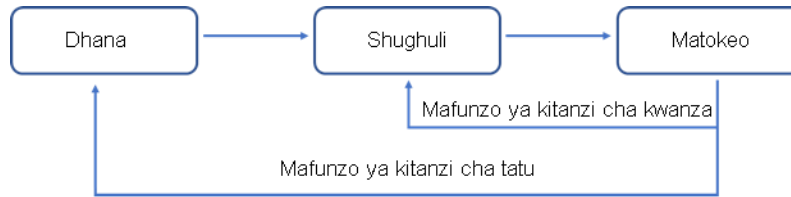

Kujifunza kwa kitanzi kimoja kawaida ni yote ambayo yanahitajika katika tatizo rahisi. Rahisi kwa maana hii haimaanishi kuwa ni tatizo rahisi kushughulikia, ni kwamba tu zinaweza kutatuliwa, na kwamba kuna kimoja ni "Je! Tunafanya mambo sawa?"

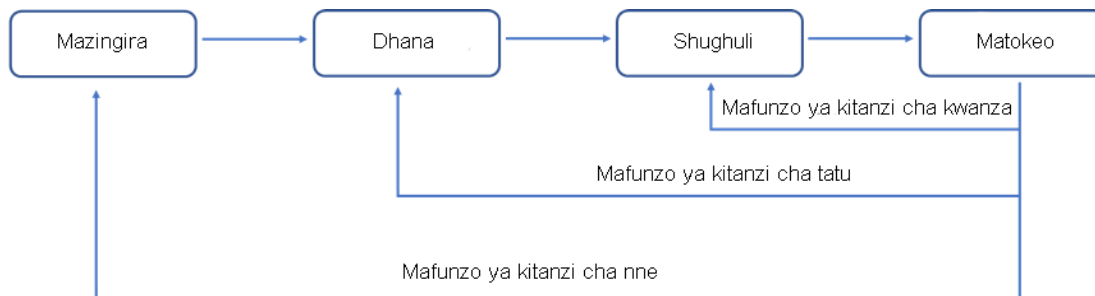
Chukua, kwa mfano, mradi wa kilimo mseto katika maeneo ya vijijini Malawi. Kujifunza kwa kitanzi kimoja kunaweza kuhusisha timu ya mradi inayosoma vitalu vya miti vya jamii, na kujadili jinsi ya kufanya shughuli hizi kuwa bora zaidi (kwa mfano kwa kuongeza idadi ya miti iliyopandwa au kwa kuhamisha kitalu hadi mahali panapofaa zaidi kwa wakulima). Kujifunza kwa kitanzi kimoja hufanyika mara kwa mara wakati wa utekelezaji wa mradi, kawaida kila mwezi au angalau kila robo mwaka, na wakati mwingine (haswa katika mazingira ambayo kuna mabadiliko mengi yanaendelea) mara nyingi zaidi ya hayo. makubaliano ya jumla kati ya wadau wa mradi juu ya suluhisho bora. Swali kuu la ujifunzaji wa kitanzi

Kujifunza kwa kitanzi mara mbili sio pamoja na kujifunza tu juu ya shughuli unazofanya na jinsi zinaweza kuboreshwa, lakini pia kuhoji mawazo unayofanya juu ya jinsi mabadiliko yanavyotokea. Swali kuu la ujifunzaji wa kitanzi mara mbili ni "Je! Tunafanya vitu sawa?" Timu ya mradi inaweza kuangalia shughuli maalumu (kwa mfano, vitalu vya miti ya jamii katika mradi hapo juu) na kuuliza ikiwa hizi ni njia bora zaidi za kukuza na kusambaza miche ya miti. Wanaweza kuamua, kwa mfano, kuwa ni bora na bora kwa kila mkulima kuwa na kitalu chao cha miti. Kujifunza kwa kitanzi mara mbili hufanyika mara chache kuliko ujifunzaji wa kitanzi

kimoja, kawaida kila mwaka (au wakati mwingine kama sehemu ya tathmini ya katikati ya muda au ukaguzi wa mradi).

Tatizo tata haliwezi kutatuliwa lakini linaweza kusimamiwa tu. (yaani, shida haiwezi kutatuliwa kabisa, lakini hali inaweza kufanywa kuwa bora). Kwa kuongezea, wadau tofautitofauti mara nyingi wana maoni tofauti (na wakati mwingine yanayopingana) juu ya njia bora ya kushughulikia tatizo. Kuboresha mfumo wa kilimo wa jamii ya vijijini hapo Malawi ni mfano wa tatizo gumu ambalo kuna "suluhisho" nyingi zinazoweza (kwa mfano teknolojia za mapinduzi ya kijani kama mbolea, mbegu chotara, na kemikali za kilimo; au mbinu za kilimo kama vile mbolea na kilimo mseto). Mfumo tata wa kilimo hautafanikiwa kamwe lakini utahitaji usimamizi na marekebisho endelevu kila wakati. Miradi inayoshughulika na tatizo gumu inahitaji mifumo thabiti zaidi ya usimamizi mzuri.

Mafunzo ya kitanzi mara ya tatu yanajumuisha kuchukua hatua “Je! Hili ndiyo suluhisho bora” na “Je! Hatukufikiria nini?” Kwa mfano, timu ya mradi kutoka Malawi inaweza kujiuliza ikiwa kukuza kilimo cha mseto ndio njia bora zaidi ya kuboresha mfumo wa kilimo, au ikiwa shughuli zingine zinaweza kuongezwa ili kuufanya mradi uwe na ufanisi zaidi. Kujifunza kitanzi mara tatu hufanywa mara chache; kawaida wakati wa kubuni awamu ya pili ya mradi, au kama sehemu ya mchakato wa tathmini wakati wa kutumia masomo kutoka kwa miradi iliyopita hadi muktadha mpya.

CFGB inahimiza sana Washirika wake na Washirika wanaotekeleza kukuza utamaduni wa kujifunza. Katika kipindi chote cha mradi tunatarajia kuwa mabadiliko yatahitajika kufanywa katika mipango ya mradi, na maadamu kuna sababu nzuri nyuma ya mabadiliko yaliyopendekezwa, tunawakaribisha kama ishara ya shirika dhabiti, lenye afya

Kwa habari zaidi juu ya usimamizi wa mabadiliko, pakua Mwongozo wa Usimamizi wa Mkataba [Pact Adaptive Management Guide](#). Je! Ni aina gani za masomo unayotumia katika mradi wako? Ikiwa unatumia ujifunzaji wa kitanzi kimoja tu katika programu yako, ni shughuli gani unaweza kufanya ili ujifunze kitanzi cha pili na tatu katika mizunguko ya mradi wako? Tungependa kusikia kutoka kwako juu ya hii, pamoja na ikiwa ungependa msaada wowote katika kubuni mkakati thabiti zaidi wa ujifunzaji wa programu yako

Wasifu wa Washirika: Hatua za Makanisa Katika Usaidizi na Maendeleo, Malawi.

**Lilian Zheke, Mshauri wa Kilimo na Maisha
Kusini mwa Afrika**

Hatua za Makanisa katika Usaidizi na Maendeleo (CARD) ni shirika la Kikristo, lisilo la kiserikali linalotumia hatua za kibinadamu, kazi ya maendeleo, na mipango ya utetezi. Shirika lilianzishwa mnamo 1995 na limesajiliwa nchini Malawi mnamo 1997. Dhamira ya CARD ni kusaidia jamii zilizo katika mazingira magumu na suluhisho za ubunifu ambazo zinaunda uwezo wao wa kurekebisha na kukabiliana na changamoto katika mazingira.

ARD ilianza kushirikiana na CFGB kupitia Presbyterian World Service and Development (PWS & D) mnamo 2016. Mradi wao wa kwanza wa msaada wa CFGB / PWS & D ulikuwa Jibu kwa Mradi wa Dharura wa Ukame uliosababishwa na El Nino katika Balaka, ambao ulitoa ufikiaji wa chakula kwa kaya zilizoathiriwa na ukame. wilayani Balaka. Kama ufuatiliaji, CARD ilianza kukuza Uwezo wa Uzalishaji na Uuzaji wa Wakulima Wadogo wa Mradi wa Balaka mnamo 2019. Mradi huu unatafuta kuimarisha usalama wa chakula kati ya kaya 750 kwa kuongeza uzalishaji wa mazao ya chakula kupitia kukuza Kilimo Hifadhi (KH) na mbinu nyingine bora za kilimo. , kuongeza ufahamu wa utabiri wa hali ya hewa, na kuboresha upatikanaji wa masoko.

Katika kukuza kilimo hifadhi na mbinu bora nyingine za kilimo, CARD hutumia njia ya Mkulima Kiongozi, kupitia ambayo wakulima wenza, ambao walikuwa wepesi kupitisha, wameaminishwa na utendaji wa shamba la Wakulima Viongozi. Wakulima pia wamepangwa katika vikundi ili kuongeza uwezeshaji wa kiuchumi wa wanawake na kaya kwa kuwezesha uhusiano na masoko yenye faida zaidi na kuongeza thamani.

Mradi umesababisha kuongezeka kwa kupitishwa kwa kilimo hifadhi na kuongezeka kwa kilimo na uuzaji wa mazao ya biashara kama vile kunde na mbaazi. Wanawake wamezidi kuchukua nafasi za uongozi kama Wakulima Viongozi na katika kamati za uuzaji. Kazi ya mradi huo na vijana katika vikundi vya kuweka na kukopa na ujasiriamali imewasaidia kukuza utamaduni wa kuweka akiba kuelekea miradi ya kuzalisha mapato.

Mkulima kiongozi wa kilimo hifaadhi na mkulima rika wanafurahia shamba lenye matandazo.

Mwenyekiti wa kamati ya uuzaji akihutubia wanajamii

Karibu John Mbae, Mshauri wa Kiufundi wa Kilimo na Maisha, Afrika Mashariki

Tunayo furaha kubwa kumkaribisha John Kimathi Mbae kama Mshauri wetu wa 4 wa Kiufundi wa Kilimo na Maisha (ALTA). John alijiunga na timu ya ALTA mnamo Januari, na atafanya kazi pamoja na Neil Rowe Miller kusaidia Benki ya Chakula ya Canada (CFGB) na programu ya Tearfund Mashariki mwa Afrika. Anakaa Nairobi, Kenya na anafanya kazi nje ya kitovu cha ofisi ya Tearfund Nairobi.

John alifanya kazi MCC / CFGB kama Mtaalam wa Ufundi wa Kilimo Hifadhi, Kenya katika mradi wa Kukuza Kilimo Hifadhi kwa miaka mitano iliyopita. Kabla ya hii, alifanya kazi katika Kituo cha Mafunzo na Utafiti Jumuishi wa Maendeleo ya ASAL kwa miaka 11. Alipata Shahada ya Uzamili katika Upangaji wa Miji na Mikoa na Shahada ya kwanza katika Uzalishaji wa Wanyama, na anaendelea kukuza shamba lake la familia karibu na Meru, Kenya. John ni Mkristo Mkatoliki anayefanya kazi, na tumebarikiwa kuwa naye katika timu yetu!

